

prima instanță - (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău) A. Spoială
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță
instanța de recurs - (Curtea Supremă de Justiție) S. Filincova, M. Ghervas, D. Mardari

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire depusă de Oxana Stoianova,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Stoianov
împotriva Oxanei Stoianova și Vladimir Stoianov cu privire la stabilirea cotelor-părți
ideale din bunul imobil proprietate comună, partajarea bunului imobil proprietate
comună pe cote-părți și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, prin care
recursul declarat de Oxana Stoianova a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La 15 mai 2015, Alexei Stoianov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Oxanei Stoianova și Vladimir Stoianov, prin care a solicitat partajarea
proprietății comune prin stabilirea pentru fiecare câte 1/3 cotă-parte ideală din
apartamentul nr. 75, situat pe str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun. Chișinău, vânzarea
silită a apartamentului nr. 75, situat pe str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun. Chișinău, cu
atribuirea în folosul său a 1/3 cotă-parte din suma prețului de vânzare a
apartamentului, încasarea din contul pârâților a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că conform hotărârii nr. 274 din 14
ianuarie 1999 a Comisiei pentru privatizarea fondului de locuințe a mun. Chișinău,
împreună cu mama sa Oxana Stoianova și fratele Vladimir Stoianov, au participat la
privatizarea apartamentului nr. 75, situat pe str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun.
Chișinău.

Susține că s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată deoarece, fiind
proprietarul a 1/3 cotă-parte din bunul imobilul pe care l-a privatizat, nu poate să-l

administreze și să se folosească de el din cauza situației de conflict cu pârâții și comportamentului agresiv din partea părinților.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată.

S-au stabilit cotele-părți ideale a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu, 4/6, apartamentul nr. 75, nr. cadastral 010031218301075, cu atribuirea a câte 1/3 cotă-parte ideală fiecărui: Alexei Stoianov, Oxana Stoianova, Vladimir Stoianov.

S-a partajat apartamentul nr. 75 din str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun. Chișinău, nr. cadastral 010031218301075, prin vinderea acestuia la licitație și distribuirea prețului după cum urmează: lui Alexei Stoianov - 1/3 din valoarea bunului; Oxanei Stoianova - 1/3 din valoarea bunului și lui Stoianov Vladimir - 1/3 din valoarea bunului.

S-a încasat, în mod solidar, de la Oxana Stoianova și Vladimir Stoianov în beneficiul lui Alexei Stoianov suma de 7 338,91 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 iulie 2015 Oxana Stoianova a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 s-a respins apelul declarat de Oxana Stoianova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2015.

La 27 aprilie 2016, Oxana Stoianova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, cu remiterea cauzei la re judecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016 recursul declarat de Oxana Stoianova s-a considerat inadmisibil.

La 16 decembrie 2016, Oxana Stoianova a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârilor judecătorești, cu desesizarea în favoarea Plenului Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, Oxana Stoianova a invocat că încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016 este nemotivată și vine în contradicție cu o decizie pe un caz similar.

Consideră că instanța de recurs urma să admită recursul pentru ca Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție să desesizeze în favoarea Plenului Curții Supreme de Justiție pentru a judeca recursul în conformitate cu art. 442 alin. (3) Codul de procedură civilă.

Indică că, contrar prevederilor art. 373 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, instanța de apel în limitele cererii de apel și obiecțiilor înaintate nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță. Nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite în prima instanță, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au o deosebită importanță pentru justa soluționare a pricinii, nu a dat o apreciere legală probelor din dosar.

Sușține că, contrar acestor prevederi, instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul dat.

Totodată, instanța de recurs a trecut cu vederea faptul că dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 75, situat pe str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun. Chișinău este înscris după Oxana Stoianov, Vladimir Stoianov și Alexei Stoianov, conform extrasului din registrul bunurilor imobile, iar conform art. 316 alin. (1) și (2) Codul civil, proprietatea este în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa, afară numai pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege.

Instanța de recurs nu a dat nici o apreciere faptului că împărțirea bunului, proprietate comună pe cote-părți, conform prevederilor art. 361 alin. (1) Codul civil, se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar și în așa mod a ignorat totalmente norma dată, fiind de acord cu hotărârea instanței de fond, prin care s-a admis cererea privind scoaterea imobilului la licitație prin vânzarea lui silită.

Nu a reținut instanța de recurs nici faptul, că la dosar nu este nici un raport de expertiză care ar demonstra posibilitatea sau imposibilitatea divizării în natură a apartamentului litigios conform cotelor-părți ideale, și în acest caz au fost grav încălcate principiile de formare a bunurilor imobile.

În această ordine de idei, consideră că nici instanța de apel și nici instanța de recurs nu au verificat legalitatea și temeinicia în ceea ce privește dacă era în drept prima instanță să partajeze proprietatea comună prin stabilirea pentru fiecare coproprietar a câte 1/3 cotă-parte ideală din apartamentul nr. 75 din str. Mihai Sadoveanu, 4/6, mun. Chișinău prin vânzarea silită a imobilului, cu atribuirea în folosul a unuia din coproprietari a doar 1/3 din imobil, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

La fel, consideră că referirea Colegiului civil al Curții Supreme de Justiție la prevederile art. 361 alin. (2) Codul civil este una greșită, deoarece scoaterea la licitație a bunului imobil cere expres acordul tuturor coproprietarilor, iar din materialele cauzei se constată că nu a fost manifestată voința sa și a fiului Vladimir, care este și el coproprietar, de a accepta scoaterea la licitație, dimpotrivă, ea a fost de acord de a transmite suma costului a 1/3 cotă-parte ideală din apartamentul dat reclamantului.

Reține că într-un caz similar instanța de judecată ierarhic superioară a admis recursul cu restituirea pricinii spre rejudecare (dosar nr, 2ra-980/1 4), despre care a aflat întâmplător în luna noiembrie 2016.

Menționează că instanțele judecătorești naționale în virtutea interpretării eronate a legii au depozitat-o nu numai de imobil, dar și au lipsit-o pe ea și fiul său de un loc de trai.

Invocă că, conform prevederilor art. 442 alin. 3 Codul de procedură civilă, în cazul, în care, la judecarea recursului, se constată că soluționarea cauzei poate conduce la o contradicție față de o hotărâre anterioară a Curții Supreme de Justiție sau că se ridică o problemă importantă de drept, precum și în cazul când soluționarea pricinii prezintă un interes deosebit pentru practica judiciară sau pentru evaluarea dreptului, colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție se desesizează în favoarea Plenului Curții Supreme de Justiție, care va judeca recursul.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de Oxana Stoianova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Astfel, conform art. 449 Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Prin urmare, cererea de revizuire poate fi declarată doar în baza temeiurilor expres prevăzute în norma dată, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 Codul de procedură civilă.

În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanțele inferioare a normelor de drept material și procedural, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat.

Din conținutul cererii de revizuire înaintată rezultă că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 și hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 iunie 2015, fără a invoca drept temeiuri de revizuire prevederile art. 449 Codul de procedură civilă.

În cererea de revizuire, s-a indicat drept temei de revizuire faptul că într-un caz similar instanța de judecată ierarhic superioară a admis recursul, restituind pricina spre rejudecare.

Analizând cele menționate de către Oxana Stoianova în raport cu prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, instanța reține că, argumentele invocate și probele prezentate nu pot servi drept temei de revizuire și nu pot fi reținute ca unele prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, în baza căruia se poate solicita revizuirea, ori ultima, în susținerea cererii de revizuire, a oferit doar împrejurări ce țin de fondul cauzei, interpretarea și aplicarea normelor de drept material și procedural.

Astfel, Colegiul conchide că cele invocate în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în art. 449 Codul de procedură civilă, deoarece în prezenta speță asemenea circumstanțe nu se atestă.

Pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Colegiul consideră că motivele invocate în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanțele judecătorești pe parcursul examinării cauzei pe cale ordinară și nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă careva temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

În urma celor reținute supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Oxana Stoianova în argumentarea cererii nu invocă careva circumstanțe sau probe care ar putea fi raportate la temeiurile stabilite de normele procedurale sus citate.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*cauza Brumărescu contra României nr. 28342/95 și Roșca contra Moldovei nr. 6276/02*).

Din considerentele, menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă Oxana Stoianova, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, prin care recursul declarat de Oxana Stoianova a fost considerat inadmisibil, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Stoianov împotriva Oxanei Stoianova și Vladimir Stoianov cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil proprietate comună, partajarea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari